

Pilisi trilógia: Budapest Árpád-kilátó, Mo

Parkerdő természetesen

Az Európai Unió támogatásával, és hazai források felhasználásával indult a Hármashatár-hegy térségében az a munka, mely az őshonos fajok vissza-telepítésével segíti elő a természetes élőhely kialakulását. A bejárásra *dr. Boda Zoltán*, a budapesti erdészet vezetője és *Lomniczi Gergely* kommunikációs vezető invitáltak.

A térséget a középkorban összefüggő erdő borította, melyben Mátyás korában legendás vadaskertek voltak. Az 1700-as években az erdőket kiirtották, helyükre szőlőültetvényeket és gyümölcsösöket telepítettek. A szőlőt a filoxéra pusztította ki, a gyümölcsösöket elhanyagolták, így a talaj is szép lassan lepusztult. Mintegy száz évvel ezelőtt az erodált talajra feketefenyőt telepítettek, melynek védelmében megjelentek a lombos fajok, mint a virágos kőris, a

Bánffy György színművész is (jobbra) részt vett a rendezvényen

molyhos és csertölg, valamint a szárazságtűrő és mészkedvelő cserjefajok. A „mór” feketefenyő megtette kötelességét, és most előregedve átadja helyét a hajdan őshonos fajoknak. Természetesen ezt nem önszántából teszi. A terület kezelője a Pilisi Parkerdő Zrt. egy több éven át tartó élőhely-rekonstrukciós program keretében – az említett uniós támogatással – lombos fajok telepítésével bábáskodik az új fajösszetételű erdő születésénél.

Megtudtuk, hogy 14 hektáron nem kellett csemetét ültetni, mert a kiritkult feketefenyő helyén természetes úton jelentek meg a lombos fajok, melyek alapjai az őshonos ökoszisztéma kialakulásának.

Az Árpád-kilátónál a fakitermelés munkálatait ismertette *Lomniczi Gergely*, ahová az érintett terület civil szerveződései is meghívót kaptak. *Bánffy György* színművész is bekapcsolódott a

szakmai polémiába, majd a zuhogó eső ellenére megérkezett a civilek nagyobb csoportja. A bemutató után remélhetőleg csökkenni fog az erdészetnél a fakitermelés miatt morgoló telefonok száma.

Parkerdő a gyermekekért

Befejeződött az ország legrégebbi erdei iskolájának fejlesztéssel egybekötött felújítása. A visegrádi Mogyoróhegyen 20 éve – *Makovecz Imre* tervei alapján – épült Erdei Művelődési Ház főépülete az Unió 56 milliós támogatásával megszüpült, és belsőjében is korszerűsödött. A szálláshelyeknél akadálymentes utak épültek, és az oktatóeszközök is cserélődtek. A mikroszkópok a tantermi foglalkozások alkalmával, az infratávcsövek az éjszakai vadléseken tesznek kiváló szolgálatot.

Sehol nem tapasztalt aktivitással folyik a Művelődési Házban a könyvkiadás terén.

A három holló története folytatások-

gyoróhegy, Budakeszi Arborétum

Ocsovai Zoltán erdészetvezető köszöntője

ban mesészerű elemekkel mutatja be az erdőben történeteket a helytörténeti vonatkozások ismertetésével. A rendezvényen megjelent pedagógusuk érdeklődve hallgatták *Békefi Andrásné* könyvismertetőjét. A kiadós őszi eső a Házban marasztalta a résztvevőket, így annál több idő jutott a szemléltető eszközök, megújult felszerelések megismerésére.

A Budakeszi Arborétum

*Apatóczy István*tól jött a meghívó egy nosztalgia bejárásra. Úgy gondolta, hogy a negyvenéves évforduló alkalmából összetrombitálja azokat a kollégákat, akik az Arborétum születésénél bábáskodtak, felnevelésében aktívan közreműködtek. Aki tehette eljött.

A bejárás *Galambos Gáspár* erdőmérnök emléktáblájánál szemerkélő esőben kezdődött, ahol főhajtással emlékeztünk az elhunyt telepítőre, gondo-

zóra, felidézve komoly és vidám történeteket. Az őszi színekben pompázó kertben alkalom nyílt néhány kuriózum megismerésére. Nemcsak az egyes duglászfenyő-félék ötven centit is meghaladó vastag törzsei, a hikoridió (*Carya*) terméssalakja, az *Eleagnis umbellata* élénkpiros, ehető termése, az eső után csoportosan fellelhető, kosárhizláló szürke pereszke (*Tricholoma portentosum*) tette érdekessé közös sé-

Balról jobbra: Fritsch Ottó, Apatóczy István, Hibbey Alpár, Szalai Sándor, Bartha Pál, Kiss Balázs, Kissné Szabó Gabriella és Baranyi Katalin

tánkat, hanem az emlékek felidézése is. Ilyen volt az, amit *Fritsch Ottó* kotort elő emlékei bugyrából. Nevezetesen a több, mint száz évet élt erdész, *Szödi Pista* bácsi alkotta *Silvanus* szoborral megtörtént esetet.

(*Silvanus* erdő- és természetisten, a dűlők, birtokok, telkek, kertek és batárok védőistene a római mitológiában. Főként a plebejusok és a rabszolgák tisztelték. A parasztok évente erdei áldozatot mutattak be neki, a szertartásból a nőket kizárták.)

Annakidején Ottó kollégánk látogatók csoportját kísérte az Arborétumban. Az autodidakta szobrász alkotásánál hosszasan időzött a csoport, míg szakmai kalauzunk az alkotások születéséről beszélt. Ezalatt egy hölgy közelről is szemügyre vette erdeink védőszentjének a szobrászatban megszokott szemérmetességgel ábrázolt alakját. Ám a hölgy anatómiai ismereteit nem elégítette ki a diszkrétén tarakó fügefalevél, hanem a végére akart jární a művész alaposágának, és kutató keze a levelek mögé „tevedt”. A csoport, derék Ottó barátunk és a kíváncsi hölgy legnagyobb döbbenetére, az idő és a fagy által meglazított férfiassággal a kezében érezhetett elégtételt azért, amiért nemtársait kizárták hajdan az éves rituáléból.

Közben a nap is kisütött, és ritkán tapasztalható hangulatban folytatódott a bejárás. Mire *Hibbey Alpár* kosara megtelt gombával, a bejárathoz értünk. Az erdészetnél folytatódott az emlékezés. Ritkán voltam ilyen meghitt kötetlen, jókedvű „szakmázáson”, ami pedig nagyon ránk fér az utóbbi időben.

Kép és szöveg: **Pápai Gábor**

Fotó: Apatóczy István